

همیشه برای فرهنگ شهر

گفتگو روزنامه‌نگار **الناز عباسیان**

ماه رمضان و شب‌های سرنوشت‌ساز قدر گذشت، اما این به آن معنا نیست که اثر معنوی و تربیتی این ماه تمام شده باشد. اتفاقاً این روزها تا ماه رمضان سال بعد زمان برداشت مبارک این ماه کاشته بودیم. حالا وقت آن است که در گفتار و کردار تأثیر یک ماه مراقبه و خودسازی ماه مبارک را ببینیم. البته این کار، اصولی لازم دارد که حجت‌الاسلام سیدجواد بهشتی، استاد دانشگاه و حوزه و کارشناس برنامه تلویزیونی «سمت خدا» در این زمینه برایمان بیشتر و بهتر توضیح می‌دهد.

پای صحبت‌های حجت‌الاسلام سیدجواد بهشتی، استاد دانشگاه و حوزه و کارشناس برنامه تلویزیونی «سمت خدا»

جلوه‌های دینداری مردم را غنیمت بشماریم

مشارکت ۱۰ میلیونی زندگی با آیه‌ها خط بطلانی بر اظهارات ضدانقلاب بود

به فرموده مقام معظم رهبری ماه رمضان به معنای واقعی کلمه، مبارک است؛ یعنی از جوانب مختلف، این ماه قابلیت‌های معنوی افراد در جامعه به ارتقای جامعه می‌انجامد. به نظر شما چگونه و تا چه میزان تحولات فردی در ماه مبارک می‌تواند در ارتقای جامعه مؤثر باشد؟

تحولات فردی که ثمره تقوا و خودسازی در این ماه مبارک است شاید در ظاهر فردی باشد، اما در اصل، اثر اجتماعی دارد. همین مهرورزی، دلسوزی، کمک کردن به دیگران از بحث کفار، روزه گرفته تا فطریه و سفره‌های احسان در ماه خدا همگی اثر اجتماعی است که امیدواریم در ماه‌های دیگر هم این دستگیری‌ها از دیگران ادامه داشته باشد.

در این ماه خداوند ارتقا به ویژه ارتقا معنوی را می‌افزاید و انسان‌ها را کمتر در معرض گناهان رفتاری و زبانی قرار می‌گیرد و زلالت بیشتری به آنها دست می‌دهد. به گونه‌ای که می‌توان اذعان کرد جامعه، جامعه‌های بهشتی می‌شود و باید آن را بهشتی و پاک نگه داریم؛ از همین رو توجه ما به قرآن کریم نباید فقط محدود به ماه مبارک رمضان باشد و باید در تمام طول سال به این مهم اهتمام داشته باشیم. البته فقط قرائت قرآن مدنظر نیست، باید با آیات این کتاب انس بگیریم، تدبر و به آن عمل کنیم.

پیرو صحبت‌های شما با موضوع توجه به قرآن امسال با بخش برنامه قرآنی «محفل» و ششور و هیجان خاصی میان مردم برای حفظ و تلاوت قرآن شکل گرفت. شما برای حفظ این شور و هیجان چه پیشنهادی دارید؟

همانطور که اشاره کردید این برنامه و کارهای مشابه فرهنگی در ماه مبارک رمضان بیشتر در بخش ایجاد انگیزه و شور و هیجان بین مردم مؤثر بود. البته که جامعه به این شور قرآنی نیاز دارد و از همین جا از عوامل برنامه محفل تشکر می‌کنم، اما نکته مهم‌تر بحث آموزش و تربیت است. نوجوان یا جوانی که در ماه مبارک رمضان تحت تأثیر برنامه‌های قرآنی به تلاوت یا حفظ قرآن رغبت پیدا کرده است حالا نیاز به آموزش درست دارد. باید برای دانش‌آموزان و دانشجویان و در کل همه افراد مشتاق به فعالیت‌های دینی و قرآنی، محتوای درست و آموزشی طراحی کرد.

با این اوصاف شما معتقدید در روزهای بعد از ماه مبارک رمضان باید بنیة تعلیمی و آموزش‌های دینی را تقویت کرد؟

یکی از غفلت‌های مهم روزگار ما درباره امور معنوی این است که قدر بعد از ماه مبارک رمضان خودمان را نمی‌دانیم، در حالی که هر چه در ماه مبارک رمضان عبادت کنیم، تازه آغازی برای زندگی معنوی پس از ماه رمضان است. این نکته‌ای است که حجت‌الاسلام علی‌رضا پناهیان در یکی از سخنرانی‌هایش به آن اشاره

دقیقا، اگر فرد مشتاق با هیجان وارد حوزه یادگیری شود، ولی خوب و کارشناسی شده آموزش نبیند و دلسرد و سرخورده می‌شود؛ به همین خاطر است که تأکید بر آموزش اصولی متناسب با سن، جنسیت، رشته تحصیلی و... داریم. شرایط جامعه فعلی با جامعه ۱۰ سال پیش و حتی ۵۰ سال پیش تغییر کرده و نباید از روش‌های قدیمی برای تعلیم استفاده شود. به اقتضای سلیقه مخاطب امروزی باید در رسانه‌ها و محتواهای جذاب، کوتاه با سبک جدید در اختیار نوجوان و جوان امروزی قرار بگیرد. بعد از آموزش هم موضوع تربیت و عمل به آیات است که باید مورد توجه قرار بگیرد.

در سطح جامعه و برای اقشار دیگر؟

به جز کودکان و نوجوانان چه پیشنهادی دارید؟

اگر با آیات قرآنی مانوس باشیم بی‌شک مسیر درست زندگی را پیدا خواهیم کرد. هر یک از اقشار جامعه می‌توانند متناسب با فعالیت‌هایی که دنبال می‌کنند آیات قرآنی را استخراج و سرتیغ کار خود قرار دهند؛ مثلا مراکز پزشکی آیات مربوط به علوم درمانی و پزشکی و مراکز قضایی آیات مربوط به امور حقوقی را مدنظر قرار دهند. در کل همه اقشار و اصناف حتی افراد خانه‌دار یا دانشجویان با توجه به آیات قرآن می‌توانند مسیر درست را پیدا کنند.

اماکنش هست کمی مصداقی در این باره برای ما توضیح دهید؟

برای مثال یک آیه ۲ کلمه‌ای در قرآن داریم خودش یک دنیا درس و راهگشاست. آیه **وَلَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ** (وای بر کم‌فروشان!) از سوره مطفقین که اگر در جامعه ما توسط بازرگان و حتی کاسبان خرد رعایت شود، مطمئن باشید که بسیاری از مشکلات اقتصادی جامعه برطرف خواهد شد. با عمل به این آیه، اعتماد، آرامش روانی و سلامت اقتصادی بیشتر خواهد شد. چه خوب است که آیات قرآنی در حوزه مسائل اقتصادی برای اهل کسبه تشریح شود تا بیش از پیش بر امور مالی خود اهتمام و حساسیت داشته باشند. در کل وقتی زندگی بر مدار قرآن باشد چه ماه رمضان و چه ماه‌های دیگر سعادت دنیا و آخرت به بندگان می‌رسد.

در راستای صحبت‌های شما عرض می‌کنم امسال ماه رمضان پوییش زندگی با آیه‌ها با مشارکت چشمگیری بیش از ۱۰ میلیون نفر اجرایی شده که خود گواه بزرگی بر دینداری مردم ایران است.

بله، اگر کار با کیفیت و با اولویت قرار دادن ذائقه مخاطب مثل محفل برگزار شود، بی‌شک مؤثر است. همچنین اجتماع بزرگ محفلی در روز شهادت آزادی در روز میلاد امام حسن (ع) هم جلوه دیگری از دینداری مردم ما بوده و باید اینها را غنیمت شمرد. مشارکت مردم در پویش‌های این چنینی خط بطلانی بر اظهارات ضدانقلابی‌ها کشید و ثابت کرد که ما نسلی متفاوت نسبت به قبل در مقوله توجه به دین و دینداری داریم. خوشبختانه این تجمع منجر به ابراز رضایت رهبری هم شد.

چطور می‌توان این نسل جدید دیندار و این حس خوب در جامعه را بعد از ماه مبارک رمضان هم حفظ کرد و فزونی بخشید؟ چه راهکارهای عملی پیشنهاد می‌کنید؟

همانطور که در صحبت‌های قبلی اشاره کردم باید با همین کیفیت و خلاقیت این شور و هیجانی قرآنی که در مردم ایجاد شده را حفظ کنیم. یکی از غفلت‌های مهم روزگار ما درباره امور معنوی این است که قدر بعد از ماه مبارک رمضان خودمان را نمی‌دانیم، در حالی که هر چه در ماه مبارک رمضان عبادت کنیم، تازه آغازی برای زندگی معنوی پس از ماه رمضان است.

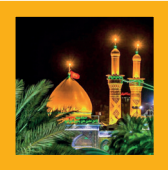
در مراقبت‌های دیگر چه پیشنهادهایی برای حفظ و ماندگاری اثر معنوی ماه مبارک رمضان دارید؟

بیش از ۵۰۰ آیه قرآن در ارتباط با احکام و سبک زندگی یک فرد مسلمان هستند که با توجه به این آیات می‌توان مراتب خودمراقبتی را تقویت کرد. خدا در آیه ۱۰۵ سوره مائده می‌فرماید: «یا ایهاالدین آمنوا علیکم انفسکم...» ای کسانی که ایمان آورده‌اید! مراقب خود باشید! از خودتان غافل نشوید که دشمن دوست دارد شما از خود غافل شوید. به‌صورت کلی بهتر است انسان در ۳ زمینه مراقبت ویژه داشته باشد تا برکات ماه مهمانی خداوند متعال را از دست ندهد و رشد مستمری را تجربه کند؛ یکم مراقبت از قلب

رمضان، این خرید را به منزل آورده‌ایم و باید در کیسه خرید را باز و از آن استفاده کنیم، ولی معمولاً استفاده نمی‌کنیم. کار ما بعد از ماه رمضان، شبیه کسی است که به فروشگاه رفته و چیزی خریده، اما وقتی به منزل می‌آید، اصلاً در کیسه خرید را باز نمی‌کند تا از محتویات آن استفاده کند! غفلت رایج این است که

بعد از ماه مبارک رمضان، بسته‌هایی که در ماه رمضان خریده‌ایم، اصلاً باز نمی‌شود یا مثل این است که کسی کارت شارژ تلفن همراه بخرد و خوشحال باشد که شارژ دارد! اما تا وقتی آن را باز نکند و رمز را در تلفن همراهش وارد نکند، این کارت شارژ چه فایده‌ای برایش خواهد داشت.»

خبرهای کوتاه

آغاز ثبت‌نام برای سفر به عتبات

حمیدرضا مسعودی، معاون امور عتبات عالیات سازمان حج و زیارت با بیان اینکه متقاضیان سفر معنوی عتبات عالیات برای اعزام در اردیبهشت‌ماه می‌توانند از هم‌اکنون با مراجعه به سامانه جامع ثبت‌نام عتبات عالیات مراجعه کنند، افزود: برای اعزام در فروردین ۱۴۰۳، تاکنون حدود ۴۰ هزار نفر در قالب ۲۰۰ کاروان از طریق مرزهای زمینی و هوایی کشورمان راهی عتبات عالیات شده‌اند.

آیین تکیه‌خوانی به مناسبت سالروز تخریب قبور ائمه بقیع

به‌مناسبت ۸ شوال، سالروز تخریب قبور ائمه بقیع، آیین تکیه‌خوانی با مداحی محمدحسین یویانفر برگزار می‌کند. این آیین سنتی منتهقه شبیران روز سه‌شنبه ۲۸ فروردین ماه از ساعت ۲۰ از مسجد صاحب‌الزمان (عج) واقع در خیابان دولت، خیابان امام خمینی رضوان‌الله تعالی علیه‌است که فرصت بهره‌برداری از نکات اخلاقی، عرفانی و حکمت‌های نهفته در احادیث معصومان را برای جوانان و عموم فراهم آورده است.

نویسنده خوش‌قلم و شاعر توانا حجت‌الاسلام جواد محدثی، کتاب «چهل حدیث» امام خمینی (ره) را که شرح مفصل ۳۳ حدیث محمدحسین یویانفر از سبک اخلاقی و احادیث اعتقادی است، با قلمی روان، ساده‌نویسی و خلاصه کرده تا عموم مردم به‌ویژه دانش‌آموزان به‌راحتی از این اثر ارزشمند معنوی و اخلاقی بهره‌مند شوند.

ادب الهی کتاب ۵ جلدی «ادب الهی» از آثار ارزشمند استاد اخلاق، آیت‌الله آقاینجیبی تهرانی است که از زمان انتشار همواره مورد توجه مخاطبان میاحث اخلاقی در جامعه اسلامی قرار گرفته است.

ماجرای شکل‌گیری این اثر ماندگار به این صورت است که آیت‌الله قاضی‌مجتبی تهرانی در سال‌های پایانی عمر شریفش، میباحثی کرده‌اند و این بیانات در قالب مجموعه «ادب الهی» که شامل ۵ جلد کتاب است منتشر شده است. مجموعه کامل این میباحث که به کلیات میباحث تربیتی از دیدگاه اسلام می‌پردازد در ۲۰ تیر، یکی در سال‌های ۱۳۷۳ در جلسات عمومی ایشان ایراد شده و بعد از یک وقفه چند ساله، مجدداً در سال ۱۳۸۸ ادامه پیدا کرده است. کل این جلسات که شده است. عناوین این کتاب‌های ۵ گانه به شرح زیر است: کتاب اول: تادیب نفس؛ کتاب دوم: مبانی تربیت؛ کتاب سوم: تربیت فرزند؛ کتاب چهارم: حیا، موهبتی الهی و کتاب پنجم: تربیت مربی.

جزئیات مراسم چهارم آیت‌الله امامی کاشانی به مناسبت چهلمین روز گذشت آیت‌الله امامی کاشانی، تولیت مسجد مطهری و مدرسه عالی شهید مطهری مراسمی در مسجد شهید مطهری برگزار می‌شود. این مراسم چهارشنبه ۲۹ فروردین ماه ساعت ۱۶:۳۰ در مدرسه عالی شهید مطهری واقع در میدان بهارستان، چهارشنبه سرچشمه، کوچه شهید صیفری، شهرآورد انقلاب فرهنگی بود. این مراسم اسلامی برگزار می‌شود.

شما سال‌ها در برنامه سمت خدا با آقای نجم‌الدین شریعتی همکاری داشتید. کمی از این همکاری برای ما بگویید.

توقیف داشتیم که ۱۲۰ جلسه در برنامه سمت خدا حضور داشته باشیم و هر باری که در این برنامه حاضر شده‌ام بعد از بخش برنامه‌یازخوردن‌های خوبی از مردم گرفتم و این نشان می‌دهد که مردم ما چقدر مشتاق و پیگیر امور مذهبی هستند. شخص آقای نجم‌الدین شریعتی فراتر از یک مجری است. خودش یک فرد فاضل، باسواد و درس‌خوانده حوزه است و با پرسش‌های بجا و درست در سخنران ایجاد انگیزه می‌کند. در همین زمینه مقام معظم رهبری توصیف جالبی از آقای نجم‌الدین دارند که ایشان می‌فرمایند نوع نگاه شما در این برنامه، کارشناس برنامه را به وجد می‌آورد.

برخی مجری‌ها تجربه و دانشی ندارند و فقط می‌خواهند برنامه پخش شود و تمام. برخی هم بیشتر از خود کارشناس صحبت می‌کنند، اما نجم‌الدین کاملاً تخصصی، آگاه و درست‌سؤال می‌کند و توجه دارد، اشعار زیادی را حفظ است و به تناسب صحبت‌های کارشناس برنامه، اشعار را می‌خواند که به جذابیت و قوام برنامه می‌افزاید.

استقرار طلب مددکار در کمپ‌های ترک اعتیاد

حجت‌الاسلام علیرضا شیرنژاد، رئیس مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران از کار ویژه این مرکز خبر داد و گفت: به‌همت زبان‌شکر، وسواس، و ویژگی‌های بهترین بندگان، فعالیت‌های دینی، مبلغان روحانی و طلب در عرصه مددکاری و روانشناسی ابتدای ماه مبارک در قمیان با استقرار مستمردار کمپ‌های ترک اعتیاد شهر تهران، به‌انجام‌امور تبلیغی و مددکاری پرداختند.

معرفی کتاب **علی‌الله سلیمی** روزنامه‌نگار

چگونه اخلاقمان را خوب کنیم؟

اخلاق خوب و مبادی آداب بودن، از جمله مسائلی است که همواره جامعه بشری در جست‌وجوی آن کوشیده است و در این میان ادیان گوناگون و از جمله اسلام دستورات زیادی در این زمینه دارند. چه آنکه پیامبر اعظم فرمودند: «من برای کامل کردن مکارم اخلاق مبعوث شدم». در این میان عمل به توصیه‌ها و بزرگانی که خود طی طریق کرده و استادان اخلاق به‌شمار می‌روند همواره مورد توجه بوده است. در روزهای ابتدایی ماه شوال که همگان عطر معنویت روزهای ماه مبارک رمضان در جامعه جاری است بسیاری از افراد در جست‌وجوی راهی برای حفظ حال معنوی ماه مبارک هستند. در همین راستا ۳ کتابی که در ادامه آمده توصیه‌های اخلاقی حضرت امام خمینی (ره)، مرحوم حاج آقا مجتبی تهرانی و آیت‌الله مجتهدی تهرانی را پیش روی شما قرار داده است.

چهل حدیث کتاب «چهل حدیث» اثری در حوزه عرفان و اخلاق از حضرت امام خمینی (ره) است که از سوی انتشارات کتابستان چاپ و منتشر شده است. کتاب حاضر خلاصه‌ای از کتاب چهل حدیث حضرت امام خمینی رضوان‌الله تعالی علیه‌است که فرصت بهره‌برداری از نکات اخلاقی، عرفانی و حکمت‌های نهفته در احادیث معصومان را برای جوانان و عموم فراهم آورده است.

نویسنده خوش‌قلم و شاعر توانا حجت‌الاسلام جواد محدثی، کتاب «چهل حدیث» امام خمینی (ره) را که شرح مفصل ۳۳ حدیث محمدحسین یویانفر از سبک اخلاقی و احادیث اعتقادی است، با قلمی روان، ساده‌نویسی و خلاصه کرده تا عموم مردم به‌ویژه دانش‌آموزان به‌راحتی از این اثر ارزشمند معنوی و اخلاقی بهره‌مند شوند.

ادب الهی کتاب ۵ جلدی «ادب الهی» از آثار ارزشمند استاد اخلاق، آیت‌الله آقاینجیبی تهرانی است که از زمان انتشار همواره مورد توجه مخاطبان میاحث اخلاقی در جامعه اسلامی قرار گرفته است.

ماجرای شکل‌گیری این اثر ماندگار به این صورت است که آیت‌الله قاضی‌مجتبی تهرانی در سال‌های پایانی عمر شریفش، میباحثی کرده‌اند و این بیانات در قالب مجموعه «ادب الهی» که شامل ۵ جلد کتاب است منتشر شده است. مجموعه کامل این میباحث که به کلیات میباحث تربیتی از دیدگاه اسلام می‌پردازد در ۲۰ تیر، یکی در سال‌های ۱۳۷۳ در جلسات عمومی ایشان ایراد شده و بعد از یک وقفه چند ساله، مجدداً در سال ۱۳۸۸ ادامه پیدا کرده است. کل این جلسات که شده است. عناوین این کتاب‌های ۵ گانه به شرح زیر است: کتاب اول: تادیب نفس؛ کتاب دوم: مبانی تربیت؛ کتاب سوم: تربیت فرزند؛ کتاب چهارم: حیا، موهبتی الهی و کتاب پنجم: تربیت مربی.

کلاس اخلاق کتاب «کلاس اخلاق» نوشته محمدحسین فرمائی، مجموعه گفتارهای اخلاقی از عالم ربانی آیت‌الله مجتهد تهرانی است. خواننده در این کتاب با مهم‌ترین درس‌های اخلاق روبه‌رو می‌شود؛ درس‌هایی که به خواننده یاد می‌دهند چطور می‌توان در دنیای امروز اخلاقی زندگی کرد و در سایه دین مبین اسلام بود. آیت‌الله مجتهدی تهرانی، استاد وارسته اخلاق و تربیت، سال‌های زیادی از عمر خود را صرف آموزش و گسترش اخلاق و واردستگی جامعه کرد. همه کسانی که با او هم‌نشین بوده‌اند وی را فردی مهربان و با علوفتی وصف‌ناپذیر می‌دانند که جاذبه رفتاری و بیان شیرین موعظه‌اش او را در قلب‌ها ماندگار کرده است. محمدحسین فرمائی، گردآورنده این کتاب از شاگردان نزدیک آیت‌الله مجتهدی تهرانی محسوب می‌شود که با دقت تمام ضمن گردآوری فرمایش‌های ایشان، آن را به شکل موضوعی دسته‌بندی کرده است تا به‌راحتی قابل دسترسی و استفاده برای همگان باشد. این کتاب موضوعات گوناگونی از قبیل توکل، زبان‌شکر، وسواس، و ویژگی‌های بهترین بندگان، ملایک خوب بودن، اهمیت نماز شب، کمک به همسر، رفاقت، سخاوت و بخشنده‌گی، زیبایی فقر، گریه، خنده‌رویی، سکوت، صلح‌رحم، جوانمردی، خاتمه تنهایی، حیا، مردم‌اخلاق خوب، زن‌هایی که عذاب قیبر ندارند، ثواب کردن بعد از مرگ و... را با بیانی ساده برای خوانندگان بازگو می‌کند.

کلاس اخلاق کتاب «کلاس اخلاق» نوشته محمدحسین فرمائی، مجموعه گفتارهای اخلاقی از عالم ربانی آیت‌الله مجتهد تهرانی است. خواننده در این کتاب با مهم‌ترین درس‌های اخلاق روبه‌رو می‌شود؛ درس‌هایی که به خواننده یاد می‌دهند چطور می‌توان در دنیای امروز اخلاقی زندگی کرد و در سایه دین مبین اسلام بود. آیت‌الله مجتهدی تهرانی، استاد وارسته اخلاق و تربیت، سال‌های زیادی از عمر خود را صرف آموزش و گسترش اخلاق و واردستگی جامعه کرد. همه کسانی که با او هم‌نشین بوده‌اند وی را فردی مهربان و با علوفتی وصف‌ناپذیر می‌دانند که جاذبه رفتاری و بیان شیرین موعظه‌اش او را در قلب‌ها ماندگار کرده است. محمدحسین فرمائی، گردآورنده این کتاب از شاگردان نزدیک آیت‌الله مجتهدی تهرانی محسوب می‌شود که با دقت تمام ضمن گردآوری فرمایش‌های ایشان، آن را به شکل موضوعی دسته‌بندی کرده است تا به‌راحتی قابل دسترسی و استفاده برای همگان باشد. این کتاب موضوعات گوناگونی از قبیل توکل، زبان‌شکر، وسواس، و ویژگی‌های بهترین بندگان، ملایک خوب بودن، اهمیت نماز شب، کمک به همسر، رفاقت، سخاوت و بخشنده‌گی، زیبایی فقر، گریه، خنده‌رویی، سکوت، صلح‌رحم، جوانمردی، خاتمه تنهایی، حیا، مردم‌اخلاق خوب، زن‌هایی که عذاب قیبر ندارند، ثواب کردن بعد از مرگ و... را با بیانی ساده برای خوانندگان بازگو می‌کند.

استقرار طلب مددکار در کمپ‌های ترک اعتیاد

حجت‌الاسلام علیرضا شیرنژاد، رئیس مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران از کار ویژه این مرکز خبر داد و گفت: به‌همت زبان‌شکر، وسواس، و ویژگی‌های بهترین بندگان، فعالیت‌های دینی، مبلغان روحانی و طلب در عرصه مددکاری و روانشناسی ابتدای ماه مبارک در قمیان با استقرار مستمردار کمپ‌های ترک اعتیاد شهر تهران، به‌انجام‌امور تبلیغی و مددکاری پرداختند.